

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Vesele božične praznike in srečno novo leto

usojata si prav od srca voščiti vsem cenjenim naročnikom, dopisnikom in drugim podpornikom kakor tudi bravcem našega lista
urednik in izdajatelj.

Vabilo na naročbo!

Z današnjo številko je poteklo dva in dvajset let, odkar so začele izhajati „Dolenjske Novice“. Pri tej priliki se zahvaljujemo vsem našim prijateljem, naročnikom in sotrudnikom, ki so nas podpirali pri našem poštem delu v teku dolgih let.

Dolenjski rojaki! Podpirajte list tudi naprej in ostanite mu zvesti! List je ustanovljen in pisan za naše domače razmere, zato naj bi ne bilo dolenjske hiše, kjer bi se ne bralo „Dolenjskih Novic“.

„Dolenjske Novice“ hočejo ostati tudi zanaprej zvest domač prijatelj, dober učitelj in zabaven družabnik. Zato pa prosimo naše prijatelje, da se malo potrudijo in poskrbe, da se pomnoži število naročnikov. Skrbimo, da se list širi od vasi do vasi, od hiše do hiše! V združbi je moč: Čim več nas bo združenih okolu „Dolenjskih Novic“, toliko več bodo lahko storile za svoje naročnike in toliko več bodo nudile poučnega in zabavnega berila.

„Dolenjske Novice“ hočejo seznanjati svoje naročnike z najvažnejšimi novicami in prinašati poučne spise iz domačega gospodarstva.

Cena jim je tako nizko nastavljena kakor pri nobenem drugem listu poučne vsebine. Za vse leto stanejo samo 2 K, katere je naprej plačati.

Uredništvo in upravništvo.

Berite „Dolenjske Novice“!

Dva in dvajset let je tega, da so začele „Dolenjske Novice“ delovati med našim ljudstvom. Ves ta čas smatrale so tudi za glavno svojo nalogo, pomagati s poučnimi spisi dolenjskemu kmetu. S krajšimi in daljšimi članki, ki so jih prinašale v gospodarskem delu lista, spodbujale so dolenjske rojake k gospodarskemu napredku, in ako je dolenjsko kmetijstvo v enem in drugem oziru napredovalo, pripisovati je to pred vsem tudi naukom, ki so jih zajemali dolenjski gospodarji iz našega lista.

To svojo nalogo smatrajo „Dolenjske Novice“ tudi v bodoče za najvažnejšo. Ustanovljene za gospodarsko probujo in napredek Dolenjcev hočejo tudi zanaprej posvetiti vse sile za razširjevanje onih gospodarskih naukov, ki so nam neobhodno potrebni, ako naj čisto primerno napredujemo in zboljšujemo svoje gnotno stanje. Kakor doslej tako hočemo tudi zanaprej prinašati raznovrstne kmetijske spise in času primerna

vprašanja, ki se tičejo zlasti naših krajev in naših potreb. Seznanjati hočemo naše rojake z vsem, kar smatramo za potrebno, da se povzdigne dolenjsko kmetijstvo.

V ta namen pa treba podpore in vzajemnega dela! „Dolenjske Novice“ štejejo že lepo število naročnikov, vendar še vse premalo. Mnogo je na Dolenjskem še vasi, kjer ne poznajo našega lista, ne po imenu, ne po vsebini. Dasi je list ustanovljen za dolenjskega kmeta, dasi bi morala biti naročena nanj vsaka boljša kmetijska hiša, vendar je list po naših kmetih še dosti premalo znan in razširjen.

Zato se pa obračamo danes na vse naše dolenjske rojake s prošnjo, da list kolikor mogoče razširjajo. Naj bi ne bilo nobene vasi in nobene boljše hiše, kjer bi ne imeli domačega lista, naših „Dolenjskih Novic“! Cena je tako nizka kakor pri nobenem drugem listu in če pomislimo, da je list domač in namenjen pred vsem našim domačim potrebam, po tem se ga mora okleniti in pridno naročati vsak Dolenjec.

V družbi je moč! Naj velja to geslo našim naročnikom in sotrudnikom! Čim več nas bo, toliko lažje bodo izpolnjevali „Dolenjske Novice“ svoje koristno delo. Zato pa kličemo vsim dolenjskim rojakom: Naročajte in berite „Dolenjske Novice“!

GOSPODARSTVO.

O gnojenju vinogradov.

(Dalje in konec.)

Uporablja se pa kompost za gnojitev pač najboljše, ako se ga že v jeseni koj po trgatvi med trtje znese, tam enakomerno raztrosi in koj podkoplje. Raztrositi se mora pa kompost tako, da leži enakomerno dva do tri prste na debelo in podkopati se ga mora pa takole. Trte se okoplje kakor pri spomladanjem prvem okopavanju, le nekoliko globokeje. Pri tej priložnosti poreže se tudi trtam vse najvišje, koj pod površjem zemlje rastoče, takozvane rosne korenine. Kompost se pa za vsakim drugim ali tretjim mahljajem z matko v nastali jarek potegne ter s sledečimi dvema ali tremi mahljaji zakoplje. Kompost le v posamezne, okolo trt narejene jamice znositi ter ga tako le v jamicah, ne pa čez in čez podkopavati; tako postopati kaže le pri še prav mladih, recimo, šele dve k večjemu tri leta starih zasaditvah, ako se jim je pri zasajanju premalo pognojilo, ker gnojila zadosti ni bilo na razpolago. Že starejše, že rodovite trte tako v posamezne jamice gnojiti pa ne kaže, ker so se njih korenine že daleč na okoli razširile. Ako se nima v jeseni komposta še pripravljene, ali pa ako ni v jeseni za gnojitev vinograda znabiti časa ali ljudi, potem se gnoji seveda šele spo-

mladi. Da se z jesensko gnojitvijo, ako je čez in čez, ne pa v posamezne jamice izvršena, prvo spomladanje okopavanje trt prihrani, razumljivo je pač samo o sebi.

Zadostno množino prav dobrega komposta za gnojitev vinogradov vsako leto napraviti, to bi moral biti vsakemu vinogradniku uzor. Ako pa to le mogoče ni, seči se mora seveda po umetnih gnojilih. Umetna gnojila imajo pred gnojitvijo s hlevskim gnojem in kompostom to veliko prednost, da obdrže ona v veliko manjši množini veliko več za trto redilnih snovi v sebi, kakor pa gnoj ali kompost. Vsled tega se jih nepri- merno manjšo množino uporablja za enaki prostor pognojiti ter enaki vspeh doseči. Vsled tega je pa tudi vožnja umetnih gnojil, in to posebno v jako oddaljene ter le s prav slabimi potami previdene vinograde nepri- meroma veliko ložja in torej tudi veliko cenejša. To- liko redilnih snovi, kolikor jih obdrži na primer voz dobro podelanega hlevskega gnoja ali pa prav dobrega komposta, kateri 6 do 700 kg tehta, obdrži le 33 do 34 kg umetnega gnojila. In vrhu tega pride pa še 33 do 34 kg umetnega gnojila pri dandanašnjih cenah istega tako malo stati, da se gnojenje z njim popolnoma dobro izplača. Zdaj nastane pa vprašanje, katera umetna gnojila naj se pa za gnojitev trt uporablja? Odgovor na to vprašanje je: tista, katera obdrže v sebi najpogla- vitnejše redilne snovi trte, namreč kali, fosforovo kislino in dušik v obili meri, in katerih se v naših vinogradskih zemljah nikakor dovolj, ampak vedno premalo nahaja. In taka umetna gnojila so: kalijeve sol za kali, To- masova žlindra za fosforovo kislino in čilski soliter za dušik. Gnoji se pa s temi umetnimi gnojili takole, in to za tri leta. Za vsako, po en meter v četerokotju narazen sajeno trto, — katere se mora toraj prešteti — vzame se 112 gramov kalijeve soli, 200 gramov To- masove žlindre in 170 gramov čilskega solitra. Kali- jevo sol in Tomasovo žlindro potrosi se najboljšo vso množino hkratu v jeseni po trgatvi med trte, kjer se jo takoj tako podkoplje, kakor je bilo to o kompostu povedano. Ako pa v jeseni za to delo časa ni, izvrši se šele spomladi pri prvem okopavanju. Čilski soliter se pa ne sme na jesen že potrositi ter podkopati, ampak šele na spomlad, in vsako leto le tretino označene po- trebne množine, toraj vsako leto 56 gramov, na vsako trto. Vsaka tri leta se mora toraj gnojitev s kalijevo soljo in Tomasovo žlindro ponoviti, ona s čilskim so- litrom pa vsako leto. Na ta način pognojilo se je dva oddelka vinograda grmske šole na Trški gori že vdru- gič s prav dobrim vspehom. Priporoča se tudi, in to v novejšem času, vinograde z nalašč zato sestavljenim, posebnim, takozvanim vinogradskim gnojem gnojiti, ka- koršnega izdeluje tovarna A. Schram za umetna gnojila v Breclavi (Lundenburg) na južnem Moravskem. Tega gnojila vzame se po 100 gramov na eno trto, katerega se ravno porablja, kakor je bilo to o kalijevi soli in Tomasovi žlindri povedano. Kmetijska šola na Grmu poskusila bo ta vinogradski gnoj v prihodnjem letu vprvič. V ta namen naročila in dobila je že 300 kg gnojila, katero pride s pratežnino vred na 22 helerjev kilogram stati. Po gnojitvi z umetnimi gnojili začne plevel kaj bujno rasti. Tega se mora ali podkopati ali pa na kompost znesti, ne pa domov živini znašati. O vspehu gnojitve s Schramovim gnojilom sle- dilo bo v svojem času poročilo.

Gospodarjem novomeškega okraja!

Kmetijska podružnica v Novem mestu bo oddajala zanaprej toliko modre galice, kolikor jo bodo vinograd- niki naprej naročili, in da se stroški za galico kolikor mogoče znižajo, oddajala jo bode v celih vrečah po 50 kg skupaj in razdelila jo bode takoj zunaj na no- vomeškem kolodvoru. Za tako oddajanje je potrebno, da vinogradniki potrebno galico že sedaj naroče in da jo naroče skupno, po dva ali več skupaj, tako da jo bo mogoče oddajati na kolodvoru v celih vrečah. Vsi gospodarji novomeškega sodnega okraja se zaradi tega opozore, da se takoj pobrigajo za dobavo potrebne ga- lice in da jo naroče za gotovo zadnji čas do 31. de- cembra tega leta. V ta namen naj se gospodarji ene vasi — ali, kakor kaže — združijo in naj galico skupno naroče na ime tistega, do katerega imajo naj- več zaupanja. Te naročitve naj se dajo na zapisnik pri županstvu, kjer se mora položiti tudi ara, in sicer za vsako vrečo galice po 10 K. Na kogar ime se za- piše naročena galica, tisti jo mora na kolodvoru tudi sprejeti in plačati.

Pravilno je, da naročajo gospodarji potrebno ga- lico pri svojem županstvu in da plačajo tam tudi aro. Kdor pa želi naročiti potrebno galico naravnost pri kme- tijski podružnici, lahko to stori; v tem slučaju mu je treba seveda ravno tako plačati potrebno aro 10 K od vsake vreče. Da se to skupno naročanje kolikor mo- goče olajša in posreduje, prosimo vsa slavna županstva, da opozore od svoje strani vse občane na to in da jim grede pri sprejemanju naročil kolikor mogoče na roke. Ravno tako se obračamo pa tudi do vseh preč. župnih uradov novomeškega sodnega okraja s prošnjo, da vpli- vajo kolikor mogoče na to, da se galica pravočasno naroči. Pripomni se izrecno, da se kmetijska podruž- nica na poznejša naročila ne bo mogla več ozirati in da bo galica pozneje tudi dosti dražja.

Kmetijska podružnica je pripravljena sprejeti tudi naročila na žveplo, ako se naroči skupno z galico. Tudi žveplo se bo oddajalo le v celih vrečah po 50 kg in je plačati od vsake vreče po 5 K are. —r—

Politični pregled.

Zanimalo pač ne bo nikogar vedeti, da so se v državni zbornici tam enkrat spet prav grdo stepli, prav kakor ponočnjaki. In šlo se je za prazno reč! Pač lep zgled daje cvet države.

Zgodovinsko pomenljiv pa je bil 1. december. Ta dan je bila namreč v **državni zbornici vsprejeta volivna preosnova** s 194 proti 63 glasovom. Končano je ve- liko delo, ki obeta avstrijskim narodom boljšo bodočnost. Ko se je naznanil izid glasovanja, nastal je nepopisen vihar navdušenja, ki se kar ni mogel poleči. Gotovo, tudi nova volivna preosnova ima mnogo hib, in tudi nam Slovencem ni popolnoma pravična. Vendar pa smemo biti zadovoljni, da se je doseglo vsaj nekaj, prej smo imeli 15 državnih poslancev, sedaj jih bomo imeli 24. Posebno pa so ogorčeni nad volivno pre- osnovo naši liberalci. V resnici za to, ker bodo komaj enega svojega poslanca imeli ter se bo tako pred vsem svetom videla njih revščina in pomanjkanje zaslonbe in zaupanja v ljudstvu, pravijo pa z jeznim glasom, da

so za to zoper volivno preosnovo, ker se je Koroškimi Slovincem zgodila krivica in so naši poslanci izdali Korošce. Naj povemo enkrat resnico tudi o ti stvari! En sam poslanec, in naj je še tako bister in delaven, ne more rešiti narodnosti svojih volivcev. Dalje: na Koroškem največ Slovincem škodijo šole. In slednjič: V enem volivnem okraju je 37.600 Slovencev in le 7.400 Nemcev, pa pravijo Korošci, da tudi ta volivni okraj ni zagotovljen Slovincem! Seveda, potem jim ni pomagati, ako so tako malo zavedni in delavni, da si niti v takem okraju ne upajo prodreti s svojimi poslanci.

Vendar pa še ni volivna preosnova popolnoma zagotovljena. V teh dneh pride pred gosposko zbornico, koder so sami grofi, baroni in drugi taki „višji“ ljudje. Tem kar noče iti v glavo, da bi „oni“ imeli ravno tako le en glas kakor delavec ali kmet. In ti ljudje sedaj nagajajo. Radi bi spravili v veljavo tisto preklicano „pluralitetno volivno pravico“. Cesar se zadnjič pri vsprejemu delegacij niti zmenil ni zanje zato, ker nočejo vsprejeti volivne pravice tako, kakor hoče on. Bomo videli, kaj bo iz tega. Poslanska zbornica ne bo odnehala, cesar pa tudi ne, in zoper to ne more gosposka zbornica tudi nič. Ako pa premaga poslanska zbornica, utegnemo dobiti nove ministre.

Iz delegacij, koder odposlanci avstrijskega in ogrskega državnega zbora obravnavajo skupne zadeve, bi bilo le omeniti, da zahteva vojni minister za bodoče leto lepo svoto 350 milijonov kron; 32 milijonov bo šlo za nove topove, 3 milijone za nove trdnjave, 45 milijonov pa za nove bojne ladije. Sedaj naj pa gleda finančni minister, kje bo dobil ta denar. No, davkoplačevalci ga bodo dali, seveda!

Na Nemškem je bilo v državnem zboru spet vse pokonci. Nemci imajo namreč v južni Afriki svoja naselbine ali kolonije. Uradniki so postopali z domačini (zamorci) neverjetno grdo in surovo, da, zares živalsko; soc.-demokratski vodja Bebel pa je odkril vse te grdobije pred zbornico, in nastal je nepopisen vrišč. Tudi nek poslanec katoliškega centra (tako se zove tam katoliška stranka), je brezobzirno razkril početje uradnikov in njih predstojnikov, ki jih ne kaznujejo, kakor zaslužijo za taka grozodejstva. Bomo videli, kaj poreče k temu cesar Viljem, kateremu se usta vedno kar cede samega krščanstva. Nemška nasilnost in nadutost je pač enaka nasproti vsem slabejšim, opomnimo le, kaj počno Nemci s Poljaki. — Državni zbor je razpuščen.

V Rusijo se vrača mir, pa tudi preti strahovita lakota. Po mnogih krajih kmetje že sedaj nimajo nič jesti; nekje je kmet v taki stiski prodal svoje tri hčere. Prej vojska, potem upor in poboji, sedaj lakota! Ubogo ljudstvo!

Ves svet se radovedno obrača na Francosko. Dne 11. t. m. je namreč prišel ob veljavo konkordat, pa je stopila v veljavo nova krivična postava o „ločitvi države in cerkve“. Minister Briand je poskusil vse, da bi se izognil boju ter cerkev tako skrivaj, na tihem spravil pod se. A se je urezal. Najprej katoličani niso hoteli snovati „verskih društev“, kakor jih zahteva dotična postava, ker bi bila to ločitev od prave, edine cerkve. Minister je pozneje naznanil škofom, da se omenjena postava ne bo izvajala v vsi strogosti, ako župniki za eno leto naprej naznanijo vladi, da se bo vršila služba božja v cerkvah po zakonu o društvenih

shodih. Pa to je papež prepovedal. S tem bi se cerkev, od Kristusa ustanovljena družba, ponižala med druge navadne družbe in društva. In oznanjevanje evangelija ter delitev zakramentov tudi ni navezana na dovoljenje posvetnih gosposk; ta bi bila lepa, da bi moral duhovnik naznaniti policiji, da bo maševal itd. Saj cerkev vrši svojo nalogo na ukaz Jezusa Kristusa, ki je poslal apostole med svet, ne pa na voljo kacega uradnika. Liberalci sicer pravijo, da se duhovščina s tem punta zoper posvetno gosposko ter ne spoštuje postav, da, krivičnih, cerkvi sovražnih postav ne sme in ne more nihče spoštovati. — Škofje in župniki bodo sedaj zapustili svoja poslopja ter stanovali v zasebnih hišah, služba božja pa se bo vršila priprosto še po cerkvah tako dolgo, dokler ne bo vlada duhovnikov izgnala s silo, potem pa tudi po hišah, duhovščina pa bo živela od milodarov. Tak boj med cerkvijo in državo se imenuje „kulturni boj“. Vsak tak in še hujši boj je cerkev prestala, država pa se je še vsaka uklonila prej ali slej. Tako bo tudi na Francoskem. — Najnovejša poročila pravijo, da bo dal minister Briand izpoditi iz Francoske vse one škofove in duhovnike, ki se ne bodo podvrgli novi postavi o ločitvi države in cerkve, zaplenil vsa cerkvena posestva in poslopja, ki jih pa duhovniki niti v najem ne smejo vzeti, ob enem pa mora 5000 bogoslovcev, ki so bili dosedaj prosti vojaščine, iti k vojakom. Tudi našim liberalcem se cede sline po taki „ločitvi cerkve od države“.

LISTEK.

Trije sveti večeri.

I.

Svet večer. Noč je legla na zemljo, spečo pod belo, sneženo odejo, ter prižgala nebrot zvezdic na jasnem nebu. Svet, blažen, skrivnostno-slovesen mir je vladal v naravi. Božični angelj miru je hodil po mestu in z dobrovoljnim nasmehom na ustnih hitel od hiše do hiše. Le tam pred zadnjo hišo koncem mesta, lepo zidano vilo, je postal, prisluškal, žalosten zmajal z glavo in šel mimo, šel dalje. Tu notri zanj ni bilo prostora.

Zakaj ne? Saj je vendar tudi tu prižgano božično drevesce. Pa kako lepo, kako veliko, kako okusno in spretno okrašeno je! Pa koliko darov leži tod na okrog po stolah in mizah. O, gospod sodni svetnik v pok. ima veliko družino! Otrok še brz naštetih ne morem, in tudi hlapcev in dekel precej, ker ima veliko domačijo, in vsi ti hočejo biti obdarovani, kajpada, in se tudi spodobi, ker so bili pridni in zvesti.

In vsi ti so čakali krog božičnega drevesa, da prideta gospodinja in gospodar ter začneta deliti darove. Bila sta v sosednji sobi in najstarejši sin Pavel žnjima.

Sin Pavel, čvrst, lep črnkast mladenič, je imel biti kedaj gospodar na domu. Gospod svetnik je namreč zgodaj pustil svojo službo radi protina v nogah, ki se ga je bil prijel na neki komisiji, ter gospodaril na očetovem domu. Sin Pavel pa, ki mu ni dosti dišala latinska in grška slovnica, še manj pa matematika, je dovršil poljedeljsko akademijo ter čakal kedaj bo sam vladal tod na lepem in prostranem posestvu.

Ti trije so bili v sosednji sobi, in ker je bila družina krog božičnega drevesa dokaj mirna, so natančno čuli pogovor onih treh.

In pogovor je postajal čedalje glasnejši, iz mirnih besedij je postal prepir med očetom in sinom, mati je prosila sina, pomirjevala očeta, a zastonj. Prepri je rasel, začela sta vpiti: sin se je bil izpozabil! Žal! Imel je sicer on prav, a pozabil je, da je dolžan očetu spoštovanje, in to ni bilo prav! Žaljen in razburjen je vrgel očetu par psovka in očitaj v obraz in

to je očeta tako razkačilo, da je zavpil: „Poberi se mi, nič-vrednež! Takoj iz hiše! In da se mi ne vrneš nikdar. Nisi več moj sin, te ne poznam.“

Sin, mesto da bi bil uvidel svojo zmoto in svojo pregreho ter prosil odpuščanja, se odreže drzno:

„Dobro, grem; živ nikdar več pod to streho! Z Bogom mati!“

Mati ga hoče objeti, da ga obdrži, a ni mogoče, komaj ulovi desnico, a že jo iztrga in že zbeži sin venkaj.

Družina se spogleda, zdrzne. In to — nocj — sveti večer?! Ne to je preveč! Mladega bodočega gospodarja so imeli vsi radi, in ker se po človeškem čutu večina vsakdo zavzame za preganjanega, so sočustvovali žnjim.

Oče nagloma odpre vmesna vrata in zakliče: „Nežica, razdeli ti božična darila.“ Rekši zaloputne vrata, s trdimi koraki premeri sobo, zaloputne druga, in iz sosednje sobe se čuje samo ihtenje gospe.

Božični mir je bil vsem do cela skaljen. Ne eden se ni razveselil sicer lepih in bogatih darov, mrzlo se je zahvalil najstarejši hčerki Nežici, ter klavern odšel. Niti v družinski, niti v gosposki sobi ni nikomur dišala večerja.

Pa kaj je vendar bilo? Ino, saj veste, kako je na svetu! Pavel je čutil, da je samemu hudo biti, in ker mu je oče tudi sam to namignil, „da je čas i. t. d.“, pa se je ozrl. A kaj spaka, ko mu ni oko obviselo na pravi! Ida je bila sicer pametno, razumno in modro dekle, čedne zunanosti, tudi ravno brez dote ne bo, ljubeznjivega vedenja, a njen oče, tudi sodni svetnik še v službi, in Pavlov oče, sta se v službenih stvareh sprla do sovraštva. In samo za to ni pustil oče Pavletu, da bi jo vzel. Saj bi se bilo tisto staro in tako bedasto sovraštvo ravno pri ti priliki vendar najlepše poravnalo. A sodni svetnik v pok., recimo mu g. Zaleski, ni hotel, pa ni hotel. Prekoračil je meje očetovske oblasti: Ida ni imela res nobene napake nad seboj, to je sam priznal, a samo sovraštvo je bilo na poti! In Pavel je že bil dal Idi besedo! Pa tudi zares rada sta se imela! Sveti večer jo je zaprosil pri njenem očetu, ki mu je dovolil, potem pri svojem očetu, pa je naletel na tak odpor, ki je vsled razburjenosti sinove in premalega spoštovanja do očeta skalil božični mir in častitljive božične praznike.

Fr. Salezij.

Položnice

poštno-hranilničnega urada smo danes priložili cenjenim naročnikom, kateri navadno po pošti pošiljajo naročnino. Vljudno prosimo, da bi blagovolili čim preje vposlati 2 kroni kot naročnino na Dol. Novice za l. 1907. — Tiste naročnike pa, ki so še z naročnino zaostali, prav lepo opomnimo na njihovo dolžnost, naj nam takoj vpošljejo zaostalo naročnino in naj tudi ob enem ponovijo naročbo za drugo leto. Kdor pa ima naročnino plačano tudi že za l. 1907, naj položnico prihrani za drugo priliko.

Domače vesti.

(Osebne vesti.) Ravnateljem novomeške c. kr. višje gimnazije je imenovan g. Franc Brežnik, dosedaj profesor na l. državni gimnaziji v Ljubljani. — Pisarniški predstojnik pri okrajnem sodišču v Novem mestu, g. J. Loschak, je imenovan za vodjo zemljiške knjige pri okraj. sodišču v Ilirski Bistrici, na njegovo mesto pa pride g. Henrik Abram iz Ljubljane.

(Konferenca sodalitat) za novomeško dekanijo bode 27. t. m. v Vavti vasi po dohodu dopoldanskega vlaka. (Slovesne obljube) je šel delat v Gradec usmiljeni brat Fr. Miklavž Kores.

(Umrl) je dne 13. t. m. Salezijanec-klerik č. g. Anton Mramor v 26. letu svoje starosti na očetovem domu. Naj v miru počiva nadbudni mladenič!

(Dolenjsko pevsko društvo v Rudolfovem) ima svoj letni občni zbor 29. t. m. ob 8. uri zvečer v Čitalnici. Odbor vabi člane k obilni udeležbi.

(Volitve) dne 29. decembra 1906 za delavsko zavarovalnico proti nezgodam v Trstu. Vsi delodajalci, kateri so prejeli glasovnice za to volitev, blagovolijo jih nemudoma vposlati na okrajno bolnišno blagajno v Rudolfovem. Glasovnice so le z lastnimi imeni podpisati.

(Poštna vest.) V nedeljo 23. bode poslovala tudi popoldan ob navadnih urah vožnja pošta, ravno tako na božični dan od 2.—5.

(Poštne zadeve.) Ozirom na množeci se vožno-poštni promet v božični dobi priporoča se občinstvu, da se pri odpošiljanju vožno-poštnih pošiljatev na sledeče ozira: 1.) Radi izvanredno pomnoženega tovornega prometa v tej dobi je priporočati, da se poštnih pošiljatev, ako se hoče da jih naslovljenec pravočasno udobi, ne oddaja še le prav zadnje dni pred božičem na pošto, marveč vže nekaj dni popred. 2.) Pošiljatve o katerih se želi, da bi bile onega dne odpravljene, katerega so bile na pošto prinesene, oddajati je v božični dobi najpozneje do 4. ure popoldne. Pozneje oddane pošiljatve se bodo odpravljale še le naslednjega dne. 3.) Posebno pozornost je obračati na to, da so pošiljatve dobro zavite in zaprte, ter da je naslov na istih dobro pričvrščen. Za male pošiljatve z manjšo težo (do 3 kg), kojih vsebina ne trpi vsled pritiska in ne izpušča maščobe ali vlažnosti in koje niso namenjene daleč, zadostuje, da so v močan papir zavite in z vrstico trdno prevezane. Večje in težje pošiljatve, potem take, ki se pošiljajo v oddaljene kraje in slednjič one v katerih se nahajajo predmeti, ki se lahko razbijejo, ali ki puščajo maščobo in vlažnost, morajo biti, ozirom na vsebino, obsežnost, težo in vrednost vsaj večkrat zavite v močan papir, ali močno platno, oziroma morajo biti spravljene v košaricah, zabojčkih itd. Zaklopnice (škatlje) iz lepenke, osobito takozvani poštni kartoni so dovoljeni če nimajo znakov poškodbe. Divjačino, ki ne krvavi več, sme se pošiljati v posameznih komadih nezavito, vendar je bolje, da se pošiljanje nezavite pošiljatev po možnosti opusti, ker se naslovi takih pošiljatev lahko izgube. Pošiljatve z vsebino, ki se lahko razbije se ima označiti na zavoju razločno s znamenjem stekla. Pri pošiljatvah z lahko spridljivo vsebino naj se napiše na spremnici dostavek „se naglo pokvari“ ter naj se ta dostavek z modrim ali rudečim svinčnikom krepko podčrta. Zavitek mora biti tako trdno zaprt, da se brez poškodovanja zapore ne more do vsebine. Pošiljatev brez naznačene vrednosti ali v vrednosti pod 400 kron v obče ni treba zapečatiti, če so zapori s pomočjo lepila, pečatnih znamk itd. pri potnih torbah, kovččkih in zabojih s pomočjo zaprtih ključavnic, pri sodih z dobrimi obroči, ali pa ponerazdeljivosti zadostno osigurjene. Pošiljatve v vrednosti nad 400 kron pa, kakor tudi vse pošiljatve z zlatom, srebrom, gotovino, vrednostnimi papirji, dragocenostmi ali pristnimi čipkami morajo biti na konceh zavoja tolikrat in tako zapečatene, da se zavoja brez poškodovanja pečatev ne more odpreti. Ako je zavitek s čem povezan, tedaj mora biti poveza tako pritrjena, da se je ne more odstraniti, ne da bi se pečatev pokvarilo. Z razločnim odtiskom pečata, s katerim je pošiljatev zaprta se ima prevideti tudi k pošiljati spadajoča spremnica. Vsako vožno-pošiljatev je brez ozira na pridejano poštno spremnico opremiti z naslovom, to je z imenom in priimkom naslovljenčevim in z imenom kraja, kamor je pošiljatev namenjena, oziroma je označiti okraj, ulico in hišno številko. Če le mogoče naj se napiše naslov na zavoj sam, kjer to ni mogoče se napiše naslov pri pošiljatvah, katerih ni mogoče zapečatiti, lahko na listič papirja, katerega je pa treba celoma prilepiti na pošiljatev, ako je samo s pečatnim voskom pričvrščen, ne zadostuje. Pri pošiljatvah, na ktere se ne more pisati in tudi ne papirja prilepiti (n. pr. nezavita divjačina) napiše naj se naslov na kos lepenke, usnja, lesa ali kake druge trde tvarine, ter naj se priveže istega z močnim sukancem ali vrstico na pošiljatev. Ker se velikokrat dogaja, da odpadajo naslovi od pošiljatev vsled mnogokratnega prekladanja pri izvanredno pomnoženem vožnem prometu, in ker se morajo take pošiljatve brez naslova na posameznih postajah komisijski odpirati, priporoča se pošiljatkam samim še jeden naslov privedati. Pri nezaviteh pošiljatvah n. pr. divjačini, kaže pritrčiti na primernem mestu n. pr. na sprednjih nogah še drugi naslov. Na pošiljatvah, ktere morajo biti zapečatene, pripečatiti je tudi vrvice, s katerimi so iste zvezane. Posebno previdno morajo biti zaprte one pošiljatve, ktere so namenjene

črez morje (n. pr. v Dalmacijo, Hercegovino itd.) ker se s takimi pošiljatkami ne more tako skrbno postopati, kakor z onimi, ki se prevažajo po suhem. 4.) Na pošiljatve, katerih vsebina je podvržena vžitninskemu davku se opozarja še posebno. Pri takih pošiljatkah, ki so namenjena v mesta, kjer je vžitninski davek upeljan n. pr. v Ljubljano, Gradec, na Dunaj, v Prago itd. priporoča se v svrhu hitrejšega razdačenja, da se na naslovu zavitka, kakor tudi na spremnici označuje vsebina in pa tudi količina (kilo, liter, komad) ki služi za podlago pri določevanju vžitnine. Opozarja se dalje, da v božični dobi poštni uslužbenci ne utegnejo vstrezati sem in tja izraženi želji strank, da se jim pošiljatve zavijo, ter da se mora vsaka na pošto prinesena, ne po predpisih zavita pošiljatev brez-pogojno zavriniti.

(Dogon živine) na semenj v Rudolfovo. C. kr. dež. vlada je z odlokom z dne 17. novembra t. l., št. 14.880 na tamošnje prošnje z dne 6. julija t. l., št. 1031 glede dogona živine na semnje v mestu Rudolfovem določila sledeče: § 4. sejmskega reda se spremeni tako-le: Dogon živine se začne in sicer prašičev v dobi od 1. aprila do 15. maja in od 15. avgusta do 1. oktobra ob 5. uri zjutraj, a v dobi od 15. maja do 15. avgusta ob 4. uri zjutraj, in od 1. oktobra do 1. aprila ob 6. uri zjutraj in se konča ob 8. uri dopoldne; dogon konj in goveje živine se začne ob 9. uri dopoldne in se konča ob 12. uri opoldne. Dogon se sme vršiti vedno le pri dnevni svetlobi. Zgodnejša ura za dogon prašičev se ne zamore določiti, ker je zanesljivi ogled živine in pregled živinskih potnih listov mogoč samo pri dnevni svetlobi. Novi red dogona stopi s 1. januarjem 1907 v veljavo in se bo na točno izvrševanje istega strogo pazilo, prestopki bodo kaznovani. Tudi § 2. tržnega reda mora se vestno spolnjevati in je prepovedana odprodaja prašičev pred začetkom semnja na cestah, v krčmi itd.

(Novi živinski sejmi) se pričenejo s 17. januarjem v Kandiji pri Novem mestu, in opozarjamo na dotični razglas krajnega gospodarskega odbora kandijskega v današnjem listu.

(Mlekarski shod v Št. Lovrencu) se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. ob 3. uri pop. Na shodu govori mlekarski nadzornik g. Legvart iz Ljubljane. Shod poseti konsulent Charousek iz poljedelskega ministrstva. Namerava se ustanoviti mlekarska zadruga, katera je za celo okolico zelo potrebna.

(Nova opekarna.) Kakor smo že poročali, zidajo gg. A. Hočevar, I. Ogoreutz in R. Smola veliko opekarno na par v Žabji vasi pri Novem mestu. Iz dosejaj postavljene poslopja, ki bode pa služilo samo za stroje, ter iz jako obsežnega planiranja okolu ležečega sveta se že danes razvidi, da bode izvršena stavba in vse podjetje zares velikansko. Glina (dlovica) je na tem svetu po izreku strokovnjakov in po preskušnjah naravnost izborna. Brez dvoma bodo ti izdelki najboljši in presegali daleč dobroto kakovosti vseh drugih fabrikatov. Ravno kar se je začela graditi tudi cesta do državne ceste, da bode izvoz lahek in praktičen. Upati je po dosejanjem pridnem napredovanju, da bode opekarna že prihodnje leto delovala in izgotavljala kar največ opeke za zidanje in vsakovrstne strešne opeke. Čestitamo gospodom podjetnikom k temu, za vso Dolenjsko prevažnemu koraku, vsaj smo trpeli ravno v zadnjem času vedno na pomanjkanju opeke, ter želimo od srca najboljšega uspeha. In to domače podjetje priporočujemo že naprej vsem, kateri bodo rabili prihodnje leto opeko. Tukaj bode gotovo vsakteri v vsakem oziru prav zadovoljno postrežen. Slehernemu pa naj bode dolžnost, podpirati vsikdar le domačo tvrdko in domačo industrijo, da ne bode treba posebno zarezano strešne opeke naročevati iz tujih krajev ter jo tam za polovico dražje plačevati. Naj velja tudi Dolenjcem: Svoji k svojim!

(Večja nesreča) nego se je zgodila, bi se bila lahko še pripetila dne 13. t. m. krog 10. ure dop. Perice novomeške so prale v pokriti lopi, plavajoči na sodih v Krki. Kar na enkrat pa se vsled teže ravno kar padlega, jako mokrega snega prevaga lopa in padle so v vodo perice in škafi in perilo. Do pasu in čez so stale v mrzli vodi, ne vedoč, ali naj love perilo, ali naj se rešijo, seveda tudi glasno kričale na pomoč. Pomoč je došla, kaj je s perilom, bodo povedale ženske same, a mi smo mnenja, da bi bilo treba take naprave vendar nekoliko bolj varno preskrbeti, osobito, ker se je — menda

lansko zimo — lopa že enkrat prevrnila vsled teže snega. Naj vsaj dvakratna izkušnja izmodri tiste, ki imajo s tem opravka, da se ne tvega življenje in blago.

(Usmilite se ptičkov!) Kdo ne vidi majhnih stvaric, ki čakajo lačne in prezeble pred človeškimi bivališči, da se jih človek usmili in jim vrže drobtinico hrane! Vrlo so si zaslužile v letnem času s petjem in pobiranjem žuželk našo hvaležnost. In posebno ti kmetovalec si dolžan se skazati hvaležnega — nebi v jeseni toliko spravil — če ne bi imel teh malih prijateljev. Na tisoče in tisoče pobrala nam bo huda zima naših malih prijateljev — a le vsled naše nemarnosti in trdosrčnosti. Trosite ptičem hrane v tem času, poplačali vam bodo stotero vaš trud. Ustanavljate društva v obrambo ptičev pred zimo in lakoto.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu novembru 1906 je 226 strank vložilo 67.898 K 81 h. 217 strank vzdignilo 92.138 K 75 h. 11 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 17.500 K. 278 menic se je eskomptovalo za 87.805 K. Stanje vlog 2.921.582 K 23 h. Denarni promet 425.723 K 75 h. Vseh strank bilo je 1158.

(Hranilnica in posojilnica) za Kandijo in okolico, reg. zadruga z neomejeno zavezo, imela je meseca novembra t. l. prometa 111.692 K 81 h. Vložilo je 121 strank 46.702 K 39 h, dvignilo 84 strank 16.567 K 33 h. Posojil je bilo danih 33 strankam 22.890 K, a 49 strank je vrnilo 4837 K 41 h.

(Ljudska knjižnica v Kandiji) priredi na Štefanov dan, dne 26. t. m. ob polu 8. uri zvečer v dvorani restavracije „pri železnem mostu“ v Kandiji koncert in igro. Pri tej priliki nastopi prvič društveni mešani pevski zbor na novem odru, katerega si je knjižnica omislila. Vspored bo razviden iz vabil.

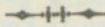
(Občni zbor Ljudske knjižnice v Kandiji) se vrši dne 30. t. m. ob 2. uri popoldne v restavraciji „pri železnem mostu“ v Kandiji s sledečim vspešnim: 1. nagovor predsednika, 2. poročilo odbora, 3. poročilo preglednikov, 4. volitev novega odbora, 5. slučajnosti. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor pri vsakem številu članov.

(Novice z Bučenskega hriba.) Na predlog tukajšnjega g. nadučitelja Iv. Štruklja smo si osnovali hranilnico in posojilnico. V odboru so sami zavedni in značajni možje: g. Ignacij Kutnar, župnik, c. kr. prof. v p. g. Ivan Komljanec, g. Franc Fabjančič, posestnik in upokojeni nadučitelj, g. Ivan Štrukelj, nadučitelj, Josip Selak, posestnik itd. Alojzij Vene, Janez Kirar, pos., Ignacij Teršinar, pos., in Alojzij Marušič, posestnik. Poslovati začne že tekem decembra t. l. Nekaj denarja čaka v hranilnici vže mesec dni. To povem zato, ker so nekateri, ki mislijo, da ne bode denarja! — Dalje sporočam vrlim „Novicam“, da se snuje pri nas vzgojevalno društvo „Nada“. Pravila je že vis. c. kr. dež. vlada odobrila. Namen društvu bode: Gojiti vzajemno vzgojevanje šole, cerkve, doma, krepiti in bodriti člane za versko-nravno vzgojo otrok, pospesovati telesno vzgojo otrok, skrbeti za njih časni in večni blagor. — Knjižnica tudi posluje še precej ugodno že eno leto, vendar želimo, da se na zimo oživi kar največ obiskovalcev in bralcev. — Graščina Radeljca bode baje tudi kmalu razprodana vsa. Pravijo, da se je pri licitacijah malo preveč pilo. Nekateri se praskajo za ušesi, žal, da je prepozno. — Nekaj Bučklanarjev se je vrnilo iz Amerike, nekaj pa jih je šlo po „srečo“. Pogum jim je dala baje stara Američanka Urška, ki je prišla jako „težka“ domu.

(Družba sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani se ponovno pozivlje do vseh zavednih Slovencev s prošnjo, naj rabijo v obilnejši meri družbin narodni kolek. Vzglede naj Vam bodo Čehi! Najrevnejšega izmed njih bi bilo sram, ako bi ne rabil pri svojih poštnih pošiljatkah narodnega koleka. V prihodnje bodedo začeli objavljati perijodično, koliko da smo v posameznih mesecih razposlali narodnih kolekov. Pozivljamo pa tudi Vas, zavedne trgovce, da če ne zmore vsakdo izmed Vas kolekovanja svojih trgovskih dopisov in računov, naj prevzame vsaj v razprodajo naš narodni kolek. Če kedo za naročene koleke vpošlje denar takoj, navržemo radi 50 kolekov na tisoč plačanih. Narodni kolek se naroča z naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

(Zakonik.) „Zbirka avstrijskih zakonov“ IV. zvezek: civilno-pravni zakonik, uredil dr. Edvard Volčič, je ravnokar izšel, ter se dobiva tudi v knjigarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem. Broširan po 7.—kron, v platno vezan po 8.—kron. Ravnotam dobiva se tudi „Odvetniška tarifa“ za ceno 1.80 K.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Gospodarske stvari.

— (Ne pokladajmo živini preveč slame!) Pri nas se v zimskem času slama poklada, da izhajamo s krmo. To je prav in potrebno. Toda na dve napaki, ki se delajo pri takem krmljenju, moramo naše gospodarje vendar le opozoriti. Prvič se prav rado dogaja, da se poklada preveč slame in premalo sena ali detelje. To ni dobro! Slama je prazna, in če se je preveč poklada, se želodec pač napolni ali živina nima dosti od tega — še manj pa živinorejec! S slamo rejena živina je slaba za užitek. Slame bi se smelo pokladati k večjemu za tretjino druge krme, in če hočeš v tem slučaju od krav dosti mleka, moraš pokladati tudi nekaj močne krme, da dobiš dosti tečno krmo. Druga napaka je pa ta, da se v prvem času zime poklada večkrat skoro samo seno, proti koncu zime pa malone sama slama. To ni nobena razdelitev in čas bi bil, da tudi v tem oziru napredujemo.

— (Prodaja umetnih gnojil in cena Tomasove žlindre v Novem mestu. Tomasova žlindra, katero je naročila zadnjič kmetijska podružnica, ima 18 odstotkov fosforove kisline, tedaj za 2 odstotka več kakor prejšnja, in stane v Novo mesto postavljena s stroški vožnje po 7 K 100 kg. Druga gnojila imajo staro ceno. Toliko v pojasnilo našim naročnikom. Kmetijska družba v Ljubljani ima od sedaj naprej sploh le 18 odstotno Tomasovo žlindro.

— (Naročila na modro galico in žveplo za novomeški okraj) sprejema kmetijska podružnica zadnji čas do 31. t. m. Opozarjamo na to vse naše gospodarje in jih prosimo, da se po tem ravnajo. Kmetijska podružnica želi že sedaj po zimi naročiti in razdeliti potrebno galico, ker ima spomladi polne roke dela v trtnici in drevesnici in se ne more takrat pečati za oddajo gospodarskih potrebščin. Sedaj je čas za taka dela in najugodnejša prilika. To naj uvažujejo vsi vinogradniki novomeškega okraja.

— (Občni zbor kmetijske podružnice v Novem mestu) bo po novem letu in sicer v četrtek po Svečnici 7. februarja 1907.

— (Oddaja sadnega drevja iz drevesnice novomeške podružnice.) Udom kmetijske podružnice se bodo oddajala jabolčna drevesca po 70 h, neudom pa po 1 K.

— (Sajenke [bilfe] riparije portalis) se dobe iz podružnične trtnice po 3 K 100 trt. Naročila na divjake se že sedaj sprejemajo. Trte so prav močne in lepe. Cepljenke se prodajajo po 20 K 100 komadov.

— (Cena jajc pri nas, v Ljubljani in v Trstu.) Pri nas v Novem mestu se dobi po 7 jajc za 20 kr., v Ljubljani stane eno jajce 5 kr. in v Trstu pa 8 kr. Kako je to mogoče, da so v Ljubljani več kot za 2 kr. dražja in v Trstu celo za 5 kr. dražja kakor v Novem mestu? To je prav lahko mogoče pri današnji kupčiji. Glavni dobiček spravijo prekupci. Ti ne redijo kokoši in se tudi dosti ne trudijo s svojo prekupčijo, pa imajo veliko lepše dohodke kakor kmet. In tako bo tudi zanaprej ostalo, dokler bodo naši kmetje tako zavedni kakor so zdaj. Malokje bi se zadružna prodaja jajc tako izplačala, kakor ravno pri nas na Dolenjskem. Ali če prideš s takimi zadevami pred naše gospodarje — in naj so tudi bolj razumni — ne opraviš nič, ker se premalo zanimajo za taka vprašanja.

— (Razklejana kostna moka ali Tomasova žlindra?) Tajništvo c. kr. kmetijske družbe krajske nam je poslalo članek, s katerim odgovarja na spis kmetijskega preskuševališča v Ljubljani „Kmetovalci, gnojite z razklejeno kostno moko“. Ker je ta članek za naš list preobširen, si dovoljujemo povedati iz njega glavne misli in upamo, da smo stvari tudi s tem ustregli. Kmetijsko-kemijsko preskušališče

v Ljubljani je objavilo skoraj po vseh kranjskih listih spis, čigar namera je, priporočati porabo razklejene kostne moke kot gnojilo namesto Tomasove žlindre. Jedro tega spisa sloni na trditvi, da je učinek razklejene kostne moke kot gnojilo enak učinku Tomasove žlindre ali pa ga še prekaša in da kmetovalci, ki gnojijo s Tomasovo žlindro namesto s kostno moko, zapravljajo. Kdor pozna razmere, temu je očitno, da je spis imenovanega preskušališča odločno naperjen proti kmetijski družbi in se torej njej očita, da navaja kmetovalce k nerazumnemu postopanju. Glede izvajanj, ki sledijo iz računa v spisu, se nam ne zdi vredno spuščati v podrobnosti, ker so posamezne postavke v marsičem napačne in istotako tudi podlaga računu. Učinek fosforove kisline v zemlji je zavisen od njene raztopnosti in poleg tega tudi od množine, ki se v zemlji že nahaja. Raztopnost fosforove kisline v kakem fosfor-natem gnojilu je torej merilo za njega vrednost in ceno. Nedvomno je fosforova kislina v kostni moki zelo težko raztopna, zato imajo praktični kmetovalci rajši druga fosfatna gnojila, četudi imajo dražje temeljne cene; to pa ni le posledica praktičnih izkušenj, temveč tudi znanostnih preiskav od priznanih veljakov na polju kmetijske kemije. So okoliščine, ki olajšujejo uživanje težko raztopne fosforove kisline (temeljito obdelovanje, gnojenje in zračenje zemlje), vendar te okoliščine v tem slučaju ne hodijo v poštev, kajti skoraj vsa Tomasova žlindra na Kranjskem se porabi za travnike, in na teh ni o temeljitem preobračanju zemlje veliko govoriti. Potem se navajajo v članku vspehi gnojilnih poskusov pripisanih nemških veččakov s sledečim zaključkom: Četudi se ti izreki znamenitih kmetijskih kemikov v marsičem razlikujejo, nasledno je neovrženo: „Fosforova kislina kostne moke je zelo težko raztopna. Korist gnojilne s kostno moko ne doseže koristi s superfosfatom ali s Tomasovo žlindro. Če naj se travniki gnojijo ob pripravnih razmerah naravnost s kostno moko, je še dvomljivo; če naj se, potem le na neapnenih zemljah, ter je vrednost gnojilne s kostno moko le dvtretjinska v primeri z drugimi fosforovimi kisljinami. Pri današnjem vednostnem stanju vprašanja o gnojenju s fosforovo kislino je strokovno naravnost smelo in lehkomiselno trditi, da je učinek kostne moke v vseh okoliščinah enak učinku Tomasove žlindre ali pa ga še prekaša.“

— (Tomasova žlindra ali razklejena kostna moka, kaj je bolje? Dosedaj je bila Tomasova žlindra najcenejše fosfatno gnojilo, zato se tudi splošno in najbolj rabi. V zadnjem času se je začela velika reklama za razklejeno kostno moko. Čudno, da se to ni že prej vedelo in da je g. dr. Kramer še le letos prišel do tega prepričanja. Čudno pa tudi to, da so si ravnatelji kemičnih preskuševališč tako različnega mnenja v tem oziru. Ravnatelj mariborskega preskušališča hvali Tomasovo žlindro, ravnatelj ljubljanskega preskušališča pa razklejeno kostno moko! Kako naj si to razlagamo? Sicer je pa naše mnenje, da je najbolje, da počakamo na dejanske vspehe, ki jih bomo dosegli z razklejeno kostno moko in da povemo stoprav potem naše mnenje in našo oceno o razklejeni kostni moki.

— (Zemlja in lega po naših vinogradih) je kaj različna, in na to bi se morali naši vinogradniki ozirati, kedar odbirajo trte. Najboljše lege so tiste, kjer sneg spomladi najprej skopni, najslabše tiste, kjer sneg najdlje leži. In kar se zemlje tiče, je težka ilovnata zemlja primeroma najslabša. Peščeno-ilovnata je veliko boljši, posebno dobre so laporjeve zemlje. Na težki ilovnati zemlji, zlasti v vlažni, nizki in odsojni legi, raste najslabše vino in v takih razmerah nam tudi grozdje najraje gnije. Vse to navajamo zaradi tega, ker ni vseeno, kake trte se sadijo po takih legah. Lahko trdimo, da se je dosedaj na vse to premalo pazilo in da so se marsikod sadile in cepile trte tja, kamor ne spadajo. V neugodne lege je saditi bolj trdne vrste. Zlasti pa priporočamo za take lege saditev zgodnjih trt. Zgodnje trte bi se morale po naših krajih veliko bolj razširjati, kakor se sedaj dela, kajti naše jesensko vreme ni posebno ugodno dobremu zorenju grozdja.

— (Ali so pšenični otrobi dobri za mlada praseta?) Odstavljenim prasatom se pokladanje pšeničnih in rženih otrobov nič prav ne priporoča. Baje se rado zgodi, da se pri takem krmljenju pokaže hromota praseta ali tako imenovana krtavičnost.

— (Naše kurnice v zimskem času) so rade mrzle, kar ni dobro, če hočemo, da nam bodo kokoši nesle. Za nesne kokoši je treba toplih kurnic in tečne krme. Pametno ravnajo tisti gospodarji, ki napravijo potrebno prenočišče za kokoši v hlevu. Tam je ravno prav toplo tudi za kuretnino. Taka kurnica se priredi navadno v kotu hleva in obije z remeljni. Če imamo kure čez noč v hlevu, je skrbeti za snago in čiščenje kurnic od blata. Šotni nastil je posebno dober za nastiljanje tal v kurnicah.

— (Kedaj je molznim kravam pokladati otrobe in druga močna krmila?) Takrat, kedar nam dosti molzejo in gre mleko dobro v denar. Mladovne krave t. j. krave po porodu naj se redno bolj krmijo. Takrat je mlečnost največja in najbolj jo pospešujemo v tem času, ako skrbimo za tečno in močno krmo. Močna krma naj se poklada potem toliko časa, dokler nam krave dobro molzejo in dokler se toraj tako pokladanje izplača. Kjer se mleko lahko in dobro proda, tam je pokladanje močne krme posebno važno, da se povzdigne mlečnost krav in ž njo vred tudi dohodki iz mlekarstva.

— (Beke po vinogradih) kaže že zdaj obrezati, ter jih doma, ali pa v zidanicah po velikosti, to je po dolgoti in debelosti prebrati, in jednake v prikladne butarice povezati. Take butarice shraniti je potem v hladnem ter vlažnem prostoru čez zimo, toraj v kleti, za spomladanjo uporabo. Sicer se pa tudi lahko take butarice kar v vinogradu v zemljo zakoplje, ter tam do vežnje trt zasute pustiti.

— (Kdor nima še prave vrste najfinejše vipavske beke,) zgledi naj se v kmetijski šoli na Grmu, kjer jih lahko prav po ceni, toliko da ne zastoj dobi. Gotovo ni častno za vinogradnika, ako si mora takrat, ko je treba trte v vinogradih povezovati, šele ob potokih vrbja iskati, ali pa še clo po hostah brezja.

— (Sadnemu drevju,) zasajenemu v zaledinjen svet, se mora še pred zimo okolo debel zemljo zrahljati, tako imenovane drevesne šipe je treba okolo njih narediti. S tem vniči se dosti, v zemlji se nahajajo škodljivih mrčesov, posebno se pa k uspevanju, to je k rašči in rodovitosti sadnega drevja s tem pripomore. Ako se pred zimo na napravljene drevesne šipe še gnoja natrosi, ali pa ako se jih prav dobro z gnojnico polije, rčimo na vsako šipo 2 do 3 škafe; podpira se raščo, posebno pa rodovitost drevja še veliko bolj. Misel, da sadnemu drevju nikoli nič gnojiti ni treba, je le tam opravičena, kjer se okolo drevja gnojnica iz gnojnišča ali pa hleva steka, kar pa iz drugega gospodarskega ozira nikakor pohvalno ni.

— (Protí poškodbi sadnega drevja) v zimi po zajcih namazati se mora debela z mazilom, obstoječem iz kravjega in človeškega blata, ilovice, apna, ter goveje krvi. Namazati se mora pa drevje toliko začasa, da se mazilo na deblih posuši, ne pa da na njih zmrzne, kajti v poslednem slučaju se mazilo odlupi ter odpade, ko se zopet odtaja, in ne hasne nič. Debla sadnega drevja, in razume se, da mislimo tukaj še mlado bolj tanjko drevje, obrani se proti poškodbi po zajcih tudi s tem, da se jih s slamo ovije, toda to sredstvo je prvič dražji memo navedenega mazila, in debela tudi v gotovi meri zmehkuži.

— (Mehke kosti pri prasutih) so posledica napačnega krmljenja in slabih svinjakov. Kdor redi odstavljena praseta samo s krompirjem, se ne sme čuditi, če dobe praseta mehke kosti, skrivljene noge, zatekla kolena itd. Mladim odstavljenim prasatom je treba tečne krme, poleg krompirja tudi zdrobljenega žita kakor: ječmena, ajde ali ovsa. Za tvorbo kosti se posebno priporoča tudi dodajanje klajnega apna in posnetega mleka. V svinjaku samem pa bodi suhota in snaga. Mokri in nesnažni svinjaki niso za mlada praseta.

— (Zeleni silvanec.) Ta trta se je v zadnjih letih močno hvalila zaradi svojih ugodnih lastnostij. Čudimo se zaradi tega, da se ni na vinskem shodu v Ljubljani niti z eno besedico omenila, prav kakor bi ne imela nobene vrednosti za napredek našega vinstva. In vendar imamo prav dobre izkušnje s to trto, ne le odkar se cepi na ameriške trte ampak tudi že od prej. Ta sorta je namreč že od nekdanj razširjena v trebanjskih vinogradih pod imenom „podbelček“

in daje izvrstna vina. Zeleni silvanec je rodoviten in trden proti boleznim in daje prav dobro vino. Zato so ga začeli cepiti tudi po trtnicah. Zeleni silvanec se priporoča za vse kraje na Dolenjskem in sicer v srednje visokih legah.

— (Kako mleko je pokladati prasatom, posneto ali neposneto?) Praseta je treba odstavljati s pomočjo kravjega mleka, katerega je tudi pozneje še dajati, ako hočemo imeti lepe vspehe pri prašči reji. Vprašanje pa nastane, ali naj se daje posneto mleko ali celo mleko. V tem oziru si je sledeče zapomniti. Kravje mleko je veliko bolj mastno in bolj sladko kakor je prašičje mleko. Nasprotno pa je prašičje mleko bolj bogato na beljakovinah in na soleh. Zato naj se ne poklada celega kravjega mleka ampak naj se vzame polovico neposnetega in polovico posnetega mleka. Potrebne beljakovine naj se nadomestijo z dodajanjem zdrobljenega žitnega zrnja. Pri dobri reji se daje odstavljenim prasatom po pol do 1 in pol litra mleka na dan, poleg krompirja, (1—1 in pol kg) in ječmena (en četrt kg). Čez osem tednov se daje lahko tudi samo posneto mleko, ki mora biti seveda popolnoma sladko.

— (Za zasajanje sadnega drevja) na spomlad kaže v zaledinjenem, težkem, ilovnatem svetu že zdaj pred zimo jame narediti. Te naj bodo vsaj po meter v čveterokotu široke ter 60 do 80 cm globoke. Pri izkopavanju jam zmeče naj se pa trato ali ledino rušo na en kupček posebej, zemljo izpod trate na drugo, zemljo iz najglobokejše lege pa zopet posebej na tretji kupec. Pri zasajanju drevja na spomlad pride trata na dno jame, zemlja izpod trate okoli korenin, zemlja iz najglobokejše lege jame pa na vrh.

Naznanila mestnega magistrata.

(Vabilo.) Za nastopajoče novo leto vabljeno je občinstvo sploh, naj se vljudno odkupi po znanih rešitvenih kartah za novoletna in godovna voščila. To je splošna stara navada v mestih. Doneski se porabijo v korist tukajšnih revežev. Vsem darovateljem se izjavi v imenu revežev iskrena zahvala. Cena vsaki karti je 1 K. Velikodušnost in milosrčnost p. n. dobrotnikov s tem ni omejena. Karte se dobivajo v mestnem uradu.

(Razglas.) Vseled sklepa občinskega odbora z dne 1. dec. 1906 je strogo prepovedano vsako odvažanje smeti in drugih odpadkov na prostor za mesnico. Kdor bi se temu ne pokoril, bode strogo kaznovan.

(Seja) občinskega odbora v Rudolfovem z dne 16. novembra 1906. 1. Čitanje zadnjih zapisnikov z dne 24. okt. 1906 št. 1662 in 11. nov. 1906 št. 1764. Zapisnika se prečitata ter odobrita. — 2. Poročilo odseka za električno razsvetljavo. (Poročevalec g. Rosman.) Slavni odbor! Dne 22. septembra 1906 izvoljeni odsek za električno razsvetljavo je njemu izročene pogoje, kakor tudi cenik od kneza Auersperga v mnogih sejah temeljito proučeval ter prišel do končnega zaključka, da bi bilo za mestno občino umestno to od kneza Auersperga podano ponudbo z malimi formalnimi spremembami in dodatki sprejeti. K odsekovim sejam dne 31. okt. in 3. nov. t. l. sta se povabila tudi g. župan in v smislu § 40. obč. reda g. prof. Reisner, pri katerih se je natančno formuliralo besedilo nagodbe za razgovor dne 9. novembra t. l. z zastopnikom kneza Auersperga g. pl. Zhubrom. G. pl. Zhuber je sprejel v principu vse od odseka stavljenega pogoje. Torej ako se bode podvzelo kneza Auersperga posrečilo še vse druge okolnosti premagati osobito pa pridobiti zadostno število odjemalcev za obrestovanje in amortizacijo; kapital, kateri se bode za to podjetje rabil, je upanje, da dobi mesto v najkrajšem času moderno, boljše in nič dražje — kakor je sedanja — javno razsvetljavo. Pripomniti mi je, da mesto nima v doglednem času pričakovati od nikjer in nobenega modernejšo in cenejšo razsvetljavo, kakor jo nam nudi knez Auersperg. Odsek obrnil se je radi cen in pogojev za oddajo električne sile na različne kraje (8) kjer jo (elektriko) imajo vže v porabi, a nobeden teh krajev (mesta) nima cenejšo, kakor jo nam nudi knez Auersperg, vključ temu, da jo (električno silo) tudi ti kraji proizvajajo z vodno močjo. Tudi so pogoji kneza Auersperga zelo kulantni ter zagotovi mestno občino, kakor tudi privatnika pred vsako si mislečo izkoriščanje ali odškodovanje od strani poduzetnika. Ker mora knez Auersperg do 1. januarja 1907 vedeti, ako se mestna občina odloči za električno razsvetljavo in da bode isto od njega jemala, predlaga odsek sledeče: Na dopis kneza Auerspergovega upraviteljstva z dne 20. avg. št. 887 se sklone sledeče: a) Da da podjetniku knez Auerspergu za dobo 30 let izključno pravico oddajati električno silo za razsvetljavo in stroje, izvzemši hiše št. 96, 101, 102 in 128, v kolikor spada v področje mestne občine Novomesto, ako se knez Auersperg za vpeljavo deficitivno odloči do 31. marca 1907 ter isto do 1. decembra 1907 v uporabo odda pod pogoji, katere je določil odsek sporazumno z g. pl. Zhubrom. b) Knez Auerspergovo podjetje se zaveže, da bode dajalo skoz ves čas pogoditvene dobe za javno razsvetljavo mestne občine 120 žarnic (po 25 normal sveč polnočnih, od teh polovico celonočne, goreče v urah določene v pogodbi in 2 obločnice (od 12 ampere) goreče vsaki dan od mraka do 11. ure po noči, za letno povšalno svoto od 2.300 kron. c) Se zaveže knez Auerspergovo podjetje od 10 do 10 let pavšalno svoto pri vsaki žarnici znižati za odstotek, ki naj je v razmerju 3 : 5 z odstotkom, za kolikor je število žarnic v 10 letih naraslo. Po daljši debati se odsekov predlogi soglasno sprejmejo. Nadalje predlaga

g. poročevalc: Občinski odbor naj izvoli iz svoje srede poleg g. župana še 4 odbornike v odsek, ki je pooblaščen pod preje omenjenimi pogoji z knez Auerspergovim podjetjem definitivno skleniti pogodbo za javno mestno razsvetljavo. V ta odsek naj se še v smislu § 40. obč. reda izvoli in naprosi g. prof. Reiser. G. dr. Defranceschi predlaga, naj se poleg g. župana vže sedaj v temu odseku delujoči gospodje zopet izvolijo in pa tudi g. prof. Reiser. Sprejeto. — 3. Volitev treh članov v krajni šolski svet ter dveh namestnikov. V krajni šolski svet se izvolijo kot člani gg. Ivan Maselj, Josip Morauc in Karol Rosman, kot namestnika pa gg. Josip Mogolič in Vinko Umek. — 4. Poročilo vodovodnega odseka radi določitve prispevka od prizadetih vasi. Poročevalc g. Ogoreutz prebere dopis velesl. deželnega odbora glede prispevka za vzdrževanje vodovoda od občine Šmihel-Stopiče in Prečne ter zapisnike od raznih vasi, katere dobivajo vodo iz mestnega vodovoda. Vodovodni odsek predlaga, da se prispevek za vasi določi s sledečimi zneski in sicer za vas: Žabja vas 350 kron, Šmihel 400 kron, Gotna vas 300 kron, Idrinčina 30 kron, Čermošnjice (se zapre), Bršljin 150 kron in Kandija 1500 kron. Z ozirom na to da zastopniki vasi vedno povdarjajo, da ne potrebujejo vodovoda predlaga županstvo, da se vodovod v takih vaseh, kjer je odpor proti plačevanju, enostavno z dnem 31. dec. t. l. zapre, radi tega, da se s tem odpravi nevolja prebivalstva proti isti napravi. Predlog se soglasno sprejme. — 5. Prošnje g. J. Olivo za kamnolom na Loki. Ta zadeva se odloži iz dnevnega reda, ker je prositelj isto umaknil. — 6. Poročilo županstva o prošnjah za podelitev domovinstva. Na predlog poročevalca upravnega odseka g. Gandini se sprejmejo v občinsko zvezo mesta Rudolfovo: Jakob Češnovar, Anton Kozina, Franc Schiffrer in Alojz Windischer. — 7. Slučajnosti: a) G. Hočevar vpraša, kaj se je sklenilo zaradi gonje živine po mestu. Gosp. župan odgovori, da policijski odsek še ni to zadevo rešil. b) G. Bruner vpraša, ako se bodo ulice uredile oziroma posipavale, ker se nahajajo v slabem stanu; g. Rohman pa glede promenade. G. župan omenja, da je že potrebno ukrenil, da se bodo ulice in promenada zdaj uredile in posipale, ter tudi predlaga, da bi občina potrebne korake storila glede državne ceste od pokopališča do kolodvora, katera je ozka, ker celo leto na isti leži nakopičen gramoz in s tem postane za promet še bolj ozka, da bi se ista proglasila za zaprto cesto. Po debati se sklone, da se ta zadeva odstopi policijskemu odseku v svoječasno poročilo. c) G. dr. Defranceschi prosi, da bi se smela zemlja od posestva za žensko bolnico, odpeljavati ter spuščati po hribu na Loko. Sklene se, da to zadevo izvrši policijski in gospodarski odsek. Na to g. župan sejo zaključiti.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Iz Kamena, župnija mirnopaška 5 mern. krompirja. Grajščina Hmelnik 4 vreče krompirja. Vlč. g. župnik A. Česenj 4 vreče repe. G. Anton Gačnik 5 klgr. loja. Vlč. g. Zorec Fr., župnik, 2 K. Vlč. g. Bernik Val., 10 K. Bl. g. dr. J. Schegula za prvo polletje 25 K. Bl. g. dr. K. Slane za prvo polletje 100 K. Neimenovana gospa 6 K. G. prof. J. Germ 2 K. Vlč. g. kanonik Mih. Tavčar 20 K. Vlč. g. župnik J. Salehar 12 K. V veselje družbi v Smečiču nabral za dijaško kuhinjo g. Emanuel Kaftan 12 K. Dobrotniki iz mesta in Kandije za mesec 44 K 40 h. Dr. Jos. Marinko.

Tržne cene dne 10. novembra 1906 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	13	—	Leča	12	36
Rž	12	36	Bob	9	76
Koruza	11	38	Ajda	12	36
Oves	6	50	Proso	11	71
Ječmen	9	76	Soršca	12	36
Krompir	5	20	Lan	14	16
Fižol	12	36	Jajca po 5 za 40 vinarjev.		
Grah	11	71			

Dražbeni oklic.

E 553/6
8

Po zahtevanju Franceta Peskar-ja v Blatu, zastopane ga po dr. Slancu, bo dne 22. decembra 1906 dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 6 dražba zavezaniknih nepremičnin vl. št. 507 k. o. Mirnapeč, obstoječe iz njive parc. št. 718 in travnika parc. št. 816; vl. št. 215, k. o. Golobinjek, obstoječe iz vinograda parc. št. 468/1, ki je sedaj pušča brez vsacega doneska in pašnika parc. št. 468/2; vl. št. 723 k. o. Golobinjek, obstoječe iz gozda parc. št. 367/5, na katerem raste le samo kostanjevo grmovje. Nepremičninam, ki so prodati na dražbi, je določena vrednost na 627 K 94 h. Najmanjši ponudek znaša 418 K 63 h, pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se ob enem odobrujejo in listine, ki se tičejo nepremičnin, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra cenitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj ozamenjenem sodišču v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpозnejše v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati gledé nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj ozamenjenega sodišča niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vroče.

C. kr. okrajna sodišče Rudolfovo, oddelek II.
dne 20. oktobra 1906.

(442)

Dražbeni oklic.

E 430/6
5

Po zahtevanju Otona Ploja, c. kr. notarja v Črnomlju, kot upravitelja konkurznega sklada Franca Susteršič-a. c. kr. poštarka v Črnomlju, bo dne 10. prosinca 1907 dopoldne ob 10. uri pri spodaj ozamenjeni sodnji, v izbi št. 10 dražba zemljišča vl. št. 55 d. o. Primostek, obstoječega iz jedne njive in jednega pašnika.

Nepremičnini, katero je prodati na dražbi, je določena vrednost na 140 K. Najmanjši ponudek znaša 140 K, pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se s tem odobre in listine, ki se tičejo nepremičnine, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj ozamenjeni sodnji, v izbi št. 8 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpозnejše v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati gledé nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj ozamenjene sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vroče.

C. kr. okrajna sodnja Metlika, oddelek II.,
dne 29. novembra 1906.

(443)

Išče se učenka

za manufakturno trgovino, ter mora biti slovenskega in nemškega jezika zmožna.

Učenka naj bode od 14 do 16 let stara. 238-0-2)

Kje pove upravništvo tega lista. ■ ■ ■ ■

Lepa mesečna soba

s hrano vred se odda boljšemu gospodu.

Natančneje pri upravništvu Dol. Novic (228-0-3)

V najem se dá

vila MEDVED

(203-0-6)

Novo mesto.

Natančneje pri gosp. ANTON MEDVED-u v Novem mestu.

Krasno sadno drevje

in sicer le jablane za Dolenjsko najboljših vrst ima na prodaj kmetijska šola na Grmu. Komad stane le 60 h, dočim stane v vsaki trgovinski drevesnici jednako drevesce 1 K 80 h do 2 K.

Na prodaj je tudi prav lep, debel (222-0-4)

krompir najboljše vrste za na mizo po 6 h kilo.

Ravno tam se proda tudi

lepa plemena telica.

Lepa prodajalna

***** z jedno sobo *****

je na glavnem trgu, v BERGMANN-ovi hiši za oddati s 1. januarjem 1907. (208-0-4)

HIŠA NA PRODAJ

v Rudolfovem na najlepšem prostoru, pripravna za vsako trgovino. (251-3-1)

Natančneja pojasnila daje upravništvo Dol. Novic.

Loterijske številke.

GRADEC,	1. decembra	65	57	66	36	29
TRST,	7. decembra	88	10	84	22	51

Družinski blaginji je posvečena skrb naših gospodinj!

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvodnje priljubljeni vonj in dobri okus znate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so šestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime **KATHREINER** in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno — znamko »župnik Kneipp«.

Hranilnica in za Kandijo in okolico

posojilnica

(reg. zadruga z neom. zavezo)

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po (247-5-1)

➔ **4 1/2 % na leto.** ➔

Obresti se pripisujejo glavnici koncem vsacega leta brez posebnega naročila.

Rentni davek plačuje posojilnica sama, ne da bi istega odtegala vlagateljem.

Zanesljiv hlapec h konjem

dobi takoj stalno službo z mesečno plačo 24 K pri gosp. Ivanu Petschauer-ju v Poljancih, p. Toplice. (244)

Močni dečki,

ki imajo veselje do kovaške obrti, se sprejmejo pri Josipu Koretič, kovaču v Kandiji pri Novem mestu. (246-3-1)

Zaradi preselitve je

(252-3-1)

hiša na prodaj

v Črnomlju na glavnem trgu na vogalu, pripravna za vsako obrt in trgovino. Plačilni pogoji ugodni. Natančneje pove Davorin Frančič, klobučar v Rudolfovem.

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

Jakob Mikolič,

(237-3-1)

krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno — talarje, površnike itd. —

po najkusejšem in najnovjšem kroju. — Izdelujem vsako v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne šofe ter tudi nepremočljiv tirolski ločen za haveloke.

Tudi imam narejene haveloke vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

**Najlepša in prav mična darila za
— božič in novo leto se dobé —
v prodajalni J. KRAJEC NASL. v Novem mestu.**

Novi živinski sejmi

se pričenejo

vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade z dne 17. nov. 1906 št. 21084

v Kandiji pri Novem mestu na Dolenjskem
dne 17. januarja, leta 1907.

Ti sejmi vršili se bodo za uprežno in klalno živino s prodajo prašičev
vsak četrtek po 15. vsakega mesca

oziroma tudi 15., ako pade na četrtek. V drugih četrkih v vsakem mescu omeji se pa sejm, oziroma tržen dan, samo na prodajo prašičev in drobnice. ➔ Dogon živine se prične in sicer za prašiče, v dobi od 1. aprila do 15. maja, in od 15. avgusta do 1. oktobra ob 5. uri zjutraj. V dobi od 15. maja do 15. avgusta ob 4. uri zjutraj, in od 1. oktobra do 1. aprila pa ob 6. uri zjutraj, ter se konča ob 8. uri dopoldne. ➔ (249-3-1)

Dogon konj in goveje živine se pa prične ob 9. uri zjutraj in se konča ob 12. uri dopoldne.

K prav obilni udeležbi prodajalcev, kakor tudi kupcev, vabi krajni gospodarski odbor v Kandiji pri Novem mestu.

Naznanilo!

Podpisani vljudno javljam, da sem ustanovil poleg svoje velike trgovine v Kandiji še drugo prodajalno v Novem mestu na Glavnem trgu, v prostorih

➔ **ADOLF-A GUSTIN-A.** ➔

Prodajalno imam bogato založeno z vsakovrstnim **železnijskim blagom**, kakor: zajamčeno najfinejša orodja za vsako obrt, kuhinjsko posodo, štedilnike, navadne in priznane najboljše „Meteor“ peči, kotle in sploh vse pri gospodarstvu in stavbah potrebno železnino.

Ob enem sem založil trgovino s popolnoma svežim **špecerijskim blagom**,

==== **kakor tudi z zajamčeno pristno slivovko** ====

v zaprtih steklenicah, Cognacom, finim rumom, čajem, rozinami raznih kakovosti itd., itd.

Za božič in novo leto so pa še na izbiro jako pripravljeni predmeti za darila.

Priporočujem se tedaj slavnemu občinstvu iz mesta in okolice v prav mnogobrojni obisk in velecenjena naročila v Novem mestu in Kandiji ter zagotavljam poleg nizko nastavljenih cen najtočnejšo in prav solidno postrežbo.

(250)

Odličnim spoštovanjem

tvrdka Franc Kastelic.

===== Trgovina v Kandiji ostane tudi nadalje vedno bogato založena z raznovrstnim blagom. =====

(1-24-24)

Prodajalne
se spoznajo
na
tej podobi,

v katerih se
dobivajo edino pravi
SINGER-jevi
šivalni stroji

Singer Co. del. družba šivalnih strojev
v Novem mestu, Glavni trg št. 88.

ŽENSKÉ LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odlikovana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Splošovanjem se priporočam **Ivan Svetec,**
(219-24-4) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

LEPO POSESTVO

nahajajoče se v vasi Svrzevo, fara Št. Janž, obstoječe iz zidane hiše, hleva, štirih hramov, njiv, travnikov, treh delov gozda 8-9 johov in dveh vinogradov je na prodaj. — Celo posestvo je v prav dobrem stanu. — Natančneje podatke daje Janez BREKAN, posestnik v Šmarjeti h. št. 18. pri Rudolfovem. (235-3-2)

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega, črnega in rudečega starega in novega vina, domače rakije, brinovca in finega namiznega olja iz oljk po primerno nizkih cenah.

Ivan Pujmann,
(83-16-16) vinogradnik in trgovec (Vodujan Dignano-Istra)

Gostilna **Ferlič,** Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7.

(131-0-12)

Amerikanske zobe.
Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki ponedeljek od 10. - 5. ure.

(218-10-4)

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora

Steckenpferd lilijno mlečnato milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečini ob Labi
prej Bergmannovo lilijno mleč. milo (znamka 2 hribovca) za doseg nežne polti in odstranitev peg.
Prodaja komad à 80 vin. v Novem mestu: lek. Sladovič, trgovini Oblak in Kastelic, brivec Svetec.

Dva pomočnika in učenca

sprejme Josip Judnič, mizarski mojster
v Stranski vasi pri Semiču. (241-3-2)

Novosti za božič in novo leto.

Tvrška Alfonz OBLAK, Rudolfovo

priporoča svojo, z najboljšim in vedno svežim špecijskim blagom založeno trgovino

Za božično drevesce ima na izbéro vsakovrstnih sladkornih izdelkov, kakor: piškotkov, fondantnih in čokoladnih bonbonov itd. Pisalno orodje in šolske potrebščine. (231-3-3)

Posebno se še priporoča velika zaloga vsakovrstnih igrač, mičnih punčik, konjičkov, pajacov, železnic itd.

Nizke cene! Dobro blago!

4 šupe, 1 pod in lesen vrtno ograjo — prodaja — (233-2-2)
Avgusta Kalčič
— v Rudolfovem h. št. 111.

Poskusite
in priporočite
izdelke
Výdrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnih zastoj.

Hiša št. 39 v Dragatušu
pri Črnomlju in sicer

čisto na novo sezidana, obstoječa iz 5 sob, kuhinje, kleti itd., pripravna za vsako obrt, se proda, ali v najem da. Cena po dogovoru. Oglasi se naj kupec ali najemnik pri Jure Horvat-u na Tančji gori št. 22.

(245-3-1)

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni 6 dni
izvrstna prilika za potovanje je in ostane
z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnikji
"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
toraj se enkrat večji
kakor do sedaj velik parnikji z 8-12.000 tonami
Pojasnila daje zastopnik:
Fr. Seunig,
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

VIZITNICE,
jako pripravno darilo za božič in novo leto priporoča
tiskarna J. KRAJEC NASL. v Rudolfovem.

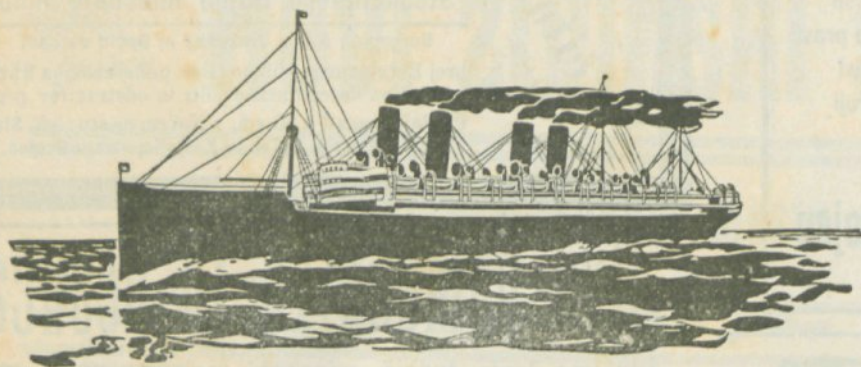
Najcenejša in najhitrejša vožnja v AMERIKO je s parniki
„Severonemškega Lloyda“

iz

BREMENAv **NEW-YORK**

s cesarskimi brzoparniki: Kaiser Wilhelm II.,
 Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo
 5—6 dni.

Pozor! Berite!

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

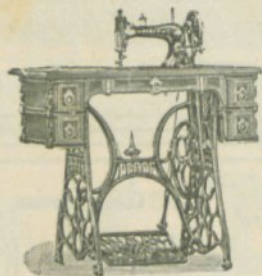
(83-24-21)

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa, potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno.

Postrežba poštena, reelna in solidna. — Potnikom, namenjenim v zapadne države, kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston, Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. — Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta. kakor: Brazilijska, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

PFaff

(130-2412)

šivalni stroji

so najboljši za družinske potrebe, kakor: šivanje, vezenje in krpanje, nepresegljivi za obrtne namene, ter šivajo naprej in nazaj idoč. (Kugellager!)

Glavni zastopnik:

Franc Tschinkel,

Ljubljana, rotovski trg 9. — — — Kočevje, v gradu.

Staro zlato in srebro Staro

kupuje po najvišjih cenah (207-6-6)

AOJZIJ RAJEC, urar v Rudolfovem, Glavni trg 85. (Kranjsko.)

Prodaja smrečinega lesa

v zelo znižanih cenah.

Prodaja se vsak drugi in četrti torek
 v mesecu pri tovarni na Gorjancu.

Večja oddaja lesa se preskrbi pri oskrbništvu Ruperčvrh. (198-24-7)

Posebno znižane cene so za: hmelne late in špiravce.

Odpadki lesa na žagi v Kandiji, trdega meter K 2'60, mehkega po K 2'80, žaganje 100 kg po 40 vin. Dobiva se izključno le po trgovini gosp. KASTELIC-a v Kandiji.

Dračje iz Ruperčvrha po K 5'20 meter, drva meter po K 6 80.

Dva krepka učenca stara od 14—16 let in

dobro izurjen pomočnik

za gospodarske vozove se takoj sprejmejo pri Antonu SEDLAR-ju, kolarskemu mojstru v Kandiji. (216-6-5)

(112-24-14)

Tovarna strojev in železolivarna**K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)**

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in od-biralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinovitih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji.

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastonj in poštnine prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič**, Dunajska cesta št. 31.

